

Čís. 13907.

Došlo-li před rozhodci k různým rozhodnutím, měla být stranám v řízení před vrchním rozhodčím poskytnuta příležitost, aby každá obhájila stanovisko, které jí bylo příznivé. Nestalo-li se tak, byl porušen předpis § 595 čís. 2 c. ř. s.

§ 595 čís. 4 c. ř. s. předpokládá, že buď bylo o odmítnutí rozhodnuto rozhodci, avšak nesprávně, anebo, že o něm nebylo vůbec rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 31. října 1934, Rv I 37/33.)

Žalobu o zrušení rozhodčího výroku vrchního rozhodce inž. A-a opíral žalobce o tyto důvody: 1. že žalobci v řízení před rozhodci nebylo popřáno právní slyšení (§ 595 čís. 2 c. ř. s.), 2. že rozhodčí výrok nebyl podepsán všemi rozhodci (§ 595 čís. 3 c. ř. s.), 3. že ani rozhodce Ing. Josefa K-a ani vrchního rozhodce Ing. A-a nelze označiti za nestranné, ježto jsou ve stálém obchodním spojení se žalovaným ústavem (§ 595 čís. 4 c. ř. s.), 4. že rozhodčí výrok odporuje nezměnitelným předpisům právním (§ 595 čís. 6 c. ř. s.). Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, zabývav se věcně jen důvody uvedenými pod 1. a 2. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Důvod uvedený pod 1. má první soud za opodstatněný, poněvadž podle jeho názoru vrchní rozhodce má podle bodu 6 norem pro rozhodčí řízení strany předvolati a dáti jim příležitost, aby před ním jednaly a byly přítomny prohlášení rozhodčího výroku. Tento názor odůvodňuje hlavně poukazem na doslov bodu 6 norem, podle něhož vrchní rozhodce »prohlašuje svůj rozhodčí výrok«, a úvahou, že se před vrchním rozhodcem provádí totéž rozhodčí řízení, jako před oběma rozhodci. Zrušuje proto v souhlasu se žalobní žádostí rozhodčí výrok vrchního rozhodce inž. A-a ze dne 25. listopadu 1931 z důvodu § 595 čís. 2 c. ř. s. Shledává, že nedostatek podpisů obou rozhodců na rozhodčím výroku není v rozporu s nutícím předpisem § 595 čís. 3 c. ř. s., poněvadž vrchní rozhodce podle bodu 6 zmíněných norem rozhoduje sám. Konečně prohlašuje, že vzhledem k návrhu žaloby všechny údaje žalobcovy, které se týkají řízení před rozhodci, a mají sloužiti k odůvodnění bezúčinnosti výroku těchto rozhodců, jsou bezpředmětné a nelze tedy na ně bráti dále zřetele. Rozsudek je napadán jen žalovanou stranou a jen pro nesprávné právní posouzení, Odvolací soud nepokládá odvolání za odůvodněné a připojuje se v podstatě k názoru prvního soudu. Pro jeho správnost mluví tyto úvahy: Pro řízení před rozhodci jest v první řadě rozhodným ujednání stran. Pokud strany nic neustanovily o řízení před rozhodci, řídí rozhodci řízení podle volného uvážení. Nejsou všeobecně vázáni ani ohledně řízení, ani pokud jde o rozhodnutí zákony platnými pro řádné soudy. Jejich volnému uvážení jsou však určeny hranice (§ 595 c. ř. s.). Rozhodci mají především před vydáním rozhodčího výroku slyšeti strany, t. j. musí dáti stranám příležitost, by přednesly věc. Jakým způsobem se má přednes státi, mají

rozhodci určití podle volného uvážení, jestliže o tom rozhodčí smlouva nic neustanovuje. V tomto případě může se rozhodce spokojiti buď písemným vyšetřením věci, nebo naříditi za účelem ústního vyšetření věci ústní jednání (§ 587 c. ř. s.). Těchto zásad mělo býti v souzeném případě dbáno i před vrchním rozhodcem, neboť tento rozhoduje sám jako rozhodce o bodech, ohledně kterých se oba rozhodci neshodli. Jest vázánuticím předpisem § 587 c. ř. s. právě tak jako rozhodci. Měl tedy před svým rozhodnutím dáti stranám příležitost, by přednesly věc, to tím spíše, an nemohl přednes stran seznati ze spisů, které mu byly předloženy. Z těchto ustanovení norem o rozhodčím řízení lze souditi, že se přednes stran měl státi při ústním jednání, jež měl naříditi vrchní rozhodce. Odvolací soud souhlasí s názorem prvního soudu, že prvopis a vyhotovení rozhodčího výroku vrchního rozhodce má podepsati jen tento, při čemž poukazuje na nařízení poslední věty bodu 6 normy, která jest s tím v soulase. Správný jest též závěr prvního soudu, že veškeré údaje žalobcovy, které se týkají řízení před rozhodci a jich rozhodčího výroku, jsou bezvýznamné, ježto se navrhuje jen zrušení rozhodčího výroku vrchního rozhodce. Poznamenati jest, že by zrušení rozhodčího výroku vrchního rozhodce z důvodu § 595 čís. 4 c. ř. s. bylo přípustné jen, kdyby bylo bývalo zamítnuto odmítnutí vrchního rozhodce. Důvod § 595 čís. 6 c. ř. s. jest dán jen tehdy, když rozhodčí výrok odporuje předpisům, které zákony stanoví absolutně a sice s ohledem na všeobecnost. Nemůže tudíž býti tímto údajem odůvodňováno, jak činí žalobce, že rozhodčí výrok porušil předpisy § 595 c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l á n í.

D ů v o d y:

Vrchním rozhodčím byl porušen předpis § 595 čís. 2 c. ř. s. o popřání právního slyšení stran. Neboť před rozhodci došlo k různým rozhodnutím a před vrchním rozhodčím chtěla každá strana obhájit ono rozhodčí stanovisko, které jí bylo příznivé, a k tomu měla stranám býti poskytnuta příležitost v řízení před vrchním rozhodčím, ano šlo o nový skutkový podklad, k němuž nemohly strany zaujmouti stanovisko před rozhodci, poněvadž tento skutkový podklad byl vytvořen teprve různými výroky obou rozhodců, tedy až po skončení řízení před nimi.

Naproti tomu není důvodu bezúčinnosti výroku vrchního rozhodčího podle § 595 čís. 4 c. ř. s. Byl-li by výrok rozhodců bezúčinným z důvodu § 595 čís. 4 c. ř. s., byl by ovšem i výrok vrchního rozhodce z téhož důvodu bezúčinným, an by rozhodoval na základě bezúčinného výroku rozhodců. Není však důkazu, že žalující strana odmítla jednoho z rozhodců, a § 595 čís. 4 c. ř. s. předpokládá, že buď bylo o odmítnutí rozhodnuto rozhodci, avšak nesprávně, anebo, že o něm nebylo vůbec rozhodnuto. Poněvadž však podle spisu (protokolů ze 17. listopadu 1931) nebyl učiněn návrh na odmítnutí jednoho z rozhodců, nejsou splněny předpoklady § 595 čís. 4 c. ř. s.